

**Høyres forslag til Trondheim kommunes
budsjett 2018, handlings- og økonomiplan 2018-2021:**

Mangfold og valgfrihet, åpenhet og omstilling

1. Mangfold og valgfrihet, åpenhet og omstilling

Høyre vil fortsette å være en pådriver for mangfold og valgfrihet, åpenhet og omstilling i Trondheim kommune. Dette er nødvendig i møte med de store utfordringene kommunen står overfor, særlig innen helse og omsorg og oppvekstsektoren.

Drift og investeringer må tilpasses slik at vi kan møte økt elevtall, flere eldre med pleie- og omsorgsbehov, og andre store oppgaver. Byen har sterk vekst i elevtallet. Fra 2021 vil aldersgruppen 80-89 år være den som vokser sterkest. Veksten i folketall innebærer behov for betydelige investeringer, både i skolebygg og omsorgstjenester og på andre områder.

Sterk gjeldsvekst kan på sikt ramme kommunens tjenester til innbyggerne. Handlingsreglene, som legger begrensninger på gjeldsgrad og stiller krav om avsetninger, må overholdes. Høyre vil advare mot at handlingsreglene utfordres. Det kan bli en trussel mot fremtidig velferdstilbud i Trondheim.

Høyre legger opp til ekstraordinær nedbetaling av gjeld som følge av mer effektiv drift og sparte utgifter. Dette utgjør til sammen 55,6 millioner kroner i 2018.

1.1 Flere aktører og alternative løsninger gir mer valgfrihet

Høyre vil legge til rette for flere aktører, alternative løsninger og større valgfrihet for innbyggerne, både når det gjelder helse- og omsorgstjenester, i oppvekstsektoren og på andre relevante områder. Dagens politikk, med ensidig vekt på at kommunen selv skal løse oppgaver innenfor egen organisasjon, må avløses av en ny politikk.

Flere krefter må slippes til for å løse utfordringene og utnytte mulighetene som kommunen står overfor. Private, ideelle og frivillige må i langt større grad få bidra med å skaffe velferdstjenester, i tillegg til, sammen med, eller i stedet for kommunen. Dette vil øke valgfriheten og bidra til fornyelse og bedre tjenester, og vil avlaste et allerede presset investeringsbudsjett i kommunen.

Privat medvirkning, så vel fra ideelle som kommersielle aktører, bidrar til økt mangfold, nytenkning og innovasjon. Ulike måter å organisere drift og investeringer på skaper merverdi gjennom nye erfaringer og kunnskap om hvordan vi kan gjøre forbedringer. Høyre mener kommunen må legge bedre til rette for, og aktivt må ta i bruk, ulike måter å organisere drift og investeringer på, nettopp for å stimulere til fornyelse.

Sosiale entreprenører kan løse oppgaver som velferdssamfunnet har behov for, som faller utenfor kommunens direkte ansvar, men som likevel har stor innvirkning på kommunens økonomi og tjenester. Sosiale entreprenører kan gi verdifulle bidrag til innovasjon i offentlig tjenesteyting. Det bør legges til rette slik at det blir enkelt for sosiale entreprenører å forholde seg til i Trondheim kommune. Kommunen bør aktivt ta i bruk innovative anskaffelser for å finne nye løsninger. (Mer om dette under 2.5.)

Høyre er kritisk til at kommunen på mange områder har en avvisende holdning til samarbeid med private. Dette svekker mangfold og valgfrihet. I tillegg mister kommunen verdifulle korrektiv og utvikling av alternative måter å organisere tjenester på. Mer mangfold styrker grunnlaget for innovasjon og forbedringer, også i den kommunale organisasjonen og tjenesteytingen.

Kommunen må i samarbeid med ansatte og brukere se på hvordan kommunens tjenester kan organiseres bedre. Alternative turnuser er ett eksempel på tiltak hvor både ansatte, brukere og kommunen kan høste fordeler.

1.2 Sykefraværet koster 650 millioner

Høyt sykefravær er fremdeles en av Trondheim kommunens største utfordringer. Fraværet er på et stabilt høyt nivå, slik det har vært gjennom de senere årene. Etter Høyres syn har Trondheim kommune forsømt seg i arbeidet med å få fraværet ned. Produksjonstapet er på omkring 650 millioner kroner på årsbasis. I tillegg kommer store direkte kostnader til vikarer, overtid, opplæring, oppfølging, administrative tiltak, etc.

Korttidsfraværet koster kommunen anslagsvis 90 millioner kroner i året, forutsatt at det leies inn vikarer for halvparten av fraværet. Ved langtidsfravær refunderes anslagsvis 70 % av lønnskostnadene. På grunn av at det ikke alltid settes inn vikarer ved langtidsfravær, vil ikke kommunen lide et målbart økonomisk tap ved langtidsfravær. Det er imidlertid klart at også langtidsfraværet er belastende for organisasjonene og har følgekostnader som er alvorlige. Et lavere sykefravær, både korttids og langtids, vil dermed være gunstig både med hensyn til kommunens driftsbudsjett og kvalitet og kontinuitet på tjenestene.

Ansettelse av avdelingsledere og fagsjefer i organisasjonen skal bidra til sterkere satsing for å få sykefraværet ned, og her er det forventet resultater i 2018. Høyre understreker at det overordnede ansvaret for sykefraværet tilligger ledelsen, og går helt til topps i organisasjonen. Sykefravær er indikatorer rådmann og kommunaldirektører skal måles etter. Innføringen av to nye ledernivåer forutsettes å gi resultater i tråd med forventninger.

Det må kontinuerlig arbeides systematisk med arbeidsmiljø, ledelse og organisasjon. Dette er et ansvar som ligger i kommunens toppledelse. Høyre mener dette arbeidet må prioriteres høyere både av politisk og administrativ ledelse.

1.3 Aktivitetsplikt fungerer

Etter påtrykk fra Høyre er det innført aktivitetsplikt for mottakere av økonomisk sosialhjelp. Ordningen vil styrke den enkeltes muligheter for å komme i arbeid og bli selvforsørget. Nye tall viser at dette har begynt å virke. Høyre forutsetter at kommunen følger opp aktivt, slik at den negative utviklingen Trondheim har erfart med vekst i antall unge sosialhjelpsmottakere kan blir avløst av at flere blir selvhjulpne. Høyre ønsker å utvide ordningen. Det er grunn til å forvente nasjonale føringer for at også gruppen 30-35 år skal omfattes.

Høyre mener Trondheim bør gå i bresjen for en ordning som omfatter alle i arbeidsdyktig alder. At folk kommer i arbeid og blir selvforsørget er en verdi for alle, enten man er 25 eller 50 år gammel.

1.4 Omstilling og prioritering gir bedre tjenester

Mange kommuner har gode erfaringer med å ta i bruk LEAN og Tidstyv-prosjekter som redskap for å kunne prioritere fellesskapets midler best mulig. Høyre mener Tidstyv-

prosjekt og LEAN eller tilsvarende arbeidsverktøy kan være egnet til å skape en kultur for kontinuerlig forbedring i kommunen. Gjennom tett samarbeid med de ansatte vil dette kunne frigjøre både tid og midler til å skape bedre tjenester til innbyggerne og en lettere hverdag for de ansatte. Høyre vil at ressursene i hovedsak skal brukes ute i enhetene, og mener det er rom for en mer effektiv drift av den sentrale delen av administrasjonen. Det skal derfor gjennomføres en gjennomgang med sikte på å redusere administrative stillinger samt unødvendig konsulentbruk. En del av de ressursene som frigjøres bør etter hvert vris over til mer tjenesteytende stillinger.

1.5 Samfunnsikkerhet og beredskap blir viktigere

Diskusjonen om terrørsikring av områder med store folkeansamlinger har fått ny aktualitet. Høyre mener hensynet til samfunnsikkerhet og beredskap må prioriteres. Det er en svakhet at dette temaet ikke har vært utredet i forbindelse med utbyggingen av Trondheim Spektrum.

Rådmannen skal i 2018 legge frem en ny ROS-analyse for Trondheim. Høyre ber om at det i den forbindelse evalueres hvordan beredskapen er ivaretatt i dag, og at det utarbeides en beredskapsplan/ handlingsplan som synliggjør ressursbehov og innsats på området.

1.6 En by i sterk vekst trenger nye løsninger

Høyre mener arbeidet med å omforme sentrale deler av havneområdene til bolig, næring og kultur er blitt unødig forsinket. Arbeidet med å utvikle en urban, fremtidsrettet, miljø- og klimavennlig bydel må prioriteres høyere. Trondheim kommune må, både som reguleringsmyndighet og største eier i Trondheim Havn, bli en aktiv pådriver. Høyre mener Trondheim må få mer fart på arbeidet med å utvikle fjordbyen.

I flere deler av byen er mangel på skolekapasitet blitt et hinder for byutviklingen og langsiktige, forutsigbare rammevilkår for byens vekst. Dette er svært uheldig. Desto viktigere er det at kommunen sikrer god fremdrift på de planlagte tiltakene for å få skolekapasiteten i takt med behovet. Høyre mener det i en slik situasjon er nødvendig å tenke utradisjonelt og ta i bruk nye metoder. Trondheim kommune bør utnytte mulighetene som ligger i OPS og samarbeid med private.

Høyre setter også av penger for å sikre rask igangsettelse av skoleprosjekter. Det er viktig å ha handlefrihet for å hindre forsinkelser på grunn av manglende budsjettmessig dekning, dersom det viser seg mulig å fremskynde tiltak for å øke skolekapasiteten.

2. Drift

2.1 Helse og velferd

Flere eldre med pleie- og omsorgsbehov stiller nye krav til helse og velferdssektoren. Vi må ruste Trondheim til å møte større behov ved å legge mer vekt på hjemmebaserte tjenester. Innsatsen de kommende årene vil være avgjørende for hvordan Trondheim kommune kan møte en situasjon med flere pleietrengende eldre med mer komplekse medisinske tilstander og behov. Både kapasitet og kompetanse må styrkes. Satsing på velferdsteknologi skal bidra bedre tjenester og lettere hverdag for de ansatte. Høyre vil prioritere å følge opp eldreplanen.

Fremtidens eldreomsorg må baseres på en lavere vekst i antall sykehjemsplasser. I Trondheim må uhensiktsmessige enheter fases ut og innsatsen innrettes mot hjemmetjenester der de gir bedre faglig og kvalitativt tilbud.

Den enkeltes behov skal settes foran systemet. Det må legges til rette for valgfrihet ved at det åpnes for flere aktører og et større mangfold av tilbud. Høyre mener en ordning med fritt brukervalg vil føre til at den enkelte kan velge løsninger som er best mulig tilpasset eget behov. Å slippe til flere aktører vil bidra til nye løsninger, innovasjon og tilbud som er tilpasset ulike behov.

Særlig på helse- og velferdsområdet finnes mange uløste oppgaver som ikke faller direkte innenfor det offentliges budsjetter, men som skaper utfordringer for offentlig sektor. For å løse disse bør kommunen inngå samarbeid med og kjøpe tjenester av innovative sosiale entreprenører, frivillige og private aktører. Her kan Trondheim bli en foregangskommune. (Mer om dette under 2.5 Andre satsinger.)

Oppfølging av eldreplan: 23 mill kr

Høyre mener eldreplanen som er vedtatt av bystyret skal følges opp. Det er nødvendig for å få bemanning og tilbud opp på et høyere nivå. Høyre legger derfor inn en ekstra satsing på 23 millioner kroner for 2018 og 33 millioner kroner i 2019 for å kompensere for rådmannens reduksjoner.

Rusomsorg: 2 mill kr

Høyre viser til regjeringens opptrappingsplan i rusomsorgen med vekt på et helhetlig tilbud. Høyre setter av to millioner kroner ekstra til rusområdet for å kompensere for rådmannens manglende oppfølging av statlig satsing. Høyre mener lavterskeltilbudene må prioriteres.

Et eksempel på et mindre tiltak som kan gi stor effekt er ansettelse av kokk på Gryta. Høyre mener en nødvendig del av økningen skal øremerkes til det.

Sykehjemslegevakt/ styrke legedekning ved sykehjem: 2 mill kr

Det er avdekket alvorlig svikt i eldreomsorgen blant annet knyttet til feil- og overmedisinering. Forskning viser at over halvparten av beboerne på sykehjem har smerter som verken er diagnostisert eller behandlet. I underkant av halvparten av pasienter med demens er ikke utredet. Riktig medisinering og ernæring/drikke vil

kunne bedre helsetilstanden til beboerne. Styrket medisinsk kompetanse ved sykehjemmene er viktig for å styrke kvaliteten ved tilbudene. Høyre foreslår derfor en styrking av legedekningen ved sykehjem.

Redusert egenandel Vistamar: 0,6 mill kr

Rådmannen legger opp til at egenandelen for helsefremmende opphold ved Vistamar skal fordobles, fra 416 til 880 kroner pr døgn. Dette er en dramatisk økning som kan føre til at brukere som har behov for slike opphold ikke får råd. Høyre mener økningen i egenandel bør halveres i forhold til rådmannens innstilling. Det vises for øvrig til varslet selskapskontroll av Vistamar. Høyre mener det er naturlig å se på denne før fremtidige kostnader og drift blir vurdert.

Dagtilbud for demente: 0,5 mill kr

Aktivitets- og avlastningstilbud for demente er viktig tidlig innsats som også avlaster pårørende. Slike tilbud er også viktig for å bidra til at pleietrengende kan bo lengre hjemme. Posten brukes til å utvide eksisterende dagtilbud.

Hjemmebasert omsorg: 2 mill kr

Høyre ønsker å forsterke omleggingen med mer vekt på hjemmebasert omsorg, og styrker området med 2 millioner kroner. Posten brukes til å styrke kompetansen, arbeidet med oppfølging av medisinerer, etc.

Fritt brukervalg

De som mottar tjenester i hjemmet må selv få innflytelse over hvem som utfører dem. Det innføres fritt brukervalg innenfor hjemmetjenesten. Rådmannen bes om å fremme en sak hvor det redegjøres hvordan fritt brukervalg kan organiseres i Trondheim kommune. Saken legges frem til behandling i første halvdel av 2018.

Private bofellesskap

Kommunen må legge til rette for større innslag av private omsorgsboliger og bofellesskap. Kommunen må tilby samarbeid med private, blant annet med tanke på å identifisere egnede tomter.

<i>Høyres forslag til endringer:</i>	2018	2019
Oppfølging av eldreplan	23,0	33,0
Styrking av rusomsorg, inkludert kokk på Gryta	2,0	2,0
Hjemmebasert omsorg	2,0	3,0
Legedekning/ sykehjemslegevakt	2,0	3,0
Redusert egenandel Vistamar	0,6	0

Tilbud til unge demente	0,5	0,5
Sum	30,1	41,5

2.2 Skole og oppvekst

Satsing på skole og kunnskap som rustet hver enkelt elev for fremtiden er avgjørende for omstilling og fornyelse. Et trygt og mobbefritt læringsmiljø er en betingelse for godt læringsmiljø. Kunnskapsbyen Trondheim har gode forutsetninger for å skape landets beste skole, men klarer ikke å ta ut potensialet vi har til å løfte hver enkelt elev.

Trondheim kommune skal være en skoleeier med engasjement og klare mål for skolene og stille krav til skolene og faglige resultater. En av trondheimsskolens utfordringer er at den ikke i stor nok grad løfter alle elever, hverken de som trenger ekstra oppfølging eller de som trenger større utfordringer. Videre lykkes ikke trondheimsskolen med å utjevne forskjeller mellom gutter og jenter. En av årsakene til dette er at Trondheim ikke er en tydelig skoleeier med konkrete mål og krav. Høyre er opptatt av å se til andre byer for å lære hvordan vi kan få mer kunnskap i skolen, samt se innad i trondheimsskolen for å sikre at skolene lærer av hverandre.

Høyres mål er at alle barn som går ut av grunnskolen skal beherske grunnleggende ferdigheter i lesing, skriving og regning, for sikre alle barn gode forutsetninger videre i livet. Dersom det ikke settes i verk tiltak tidlig i opplæringsløpet kommer forskjellene i læringsutbytte mellom elevene til å forsterke seg og bli større. Høyres mål er at alle elever som går ut av trondheimsskolen skal fullføre videregående innen fem år etter at de har avsluttet grunnskolen. Dette krever tidlig innsats, kunnskap i skolen og tydelige mål og krav fra skoleeier.

Skolehelsetjeneste, digital helsesøster: 2,0 mill kr

En lett tilgjengelig og godt utbygd skolehelsetjeneste er en viktig del av satsing på tidlig innsats. Skolehelsetjenesten skal være tilgjengelig for elevene med en lav terskel. Høyre ber rådmannen utrede en ordning med digital helsesøster. Dette kan bidra til å senke terskelen inn til skolehelsetjenesten og gjøre den mer tilgjengelig. I tillegg kan digital helsestasjon bidra til å friggi tid og ressurser slik at mer kan brukes på elevene. Det forutsettes at ordningen kan utvides i 2019.

Økt satsing på lærerspesialister: 0,5 mill kr

Satsing på lærerne er avgjørende for å sikre en god skole. Derfor er etter- og videreutdanning viktig. Trondheim kommune bør iverksette tiltak som holder de beste lærerne i klasserommet. Høyre- /FrP-regjeringen har i statsbudsjettet for 2018 varslet en styrking av lærerspesialistordningen. Høyre ber rådmannen følge opp dette med sikte på at det skal være en lærerspesialist på hver skole. Barneskoler skal prioriteres. Prosjektet innføres ved tre barneskoler og trappes opp i 2019.

Skolemiljøagenter: 1 mill kr

Alle elever har rett til trygghet i skolehverdagen. Trondheim kommune har ansvar for at elevene opplever en skole uten mobbing. Høyre vil sette i gang et forsøk med skolemiljøagenter som følger opp elever med udokumentert fravær eller andre utfordringer. Forsøket gjennomføres i ungdomsskolen. Å sikre andre yrkesgrupper inn i skolen gir mangfold og bidrar til at læreren får mer tid til å fokusere på å være lærer. Skolemiljøagenter vil også få en viktig rolle for å sikre trivsel, gode læringsmiljø og fravær av mobbing.

Ungt Entreprenørskap: 0,2 mill kr

Kommunen opplever en positiv utvikling i samarbeidet med Ungt Entreprenørskap. Høyre ønsker å satse mer på samarbeid mellom næringsliv og skole for å fremme kreativitet og skaperglede. Målet må være at alle skolene får en samarbeidsavtale med Ungt Entreprenørskap.

Sommerskole

Erfaringer fra sommerens Science camp under Starmus-festivalen viser at dette er et etterspurt tiltak. Frivillig sommerskole er et populært tiltak i flere andre byer. Elever i Trondheim bør få tilsvarende tilbud. Sommerskole er mulig å realisere som et samarbeid mellom kommunen, skoler og utdanningsinstitusjoner i byen og frivillige. Bystyret ønsker å innføre sommerskole i Trondheim, og ber rådmannen følge opp. Rådmannen bes se til andre byer for å kartlegge hvilke sommerskoletilbud som fungerer best, herunder målt etter faglig påfyll, deltakelse og lignende.

Karriereveier

Gode lærere er avgjørende for barns mestring og læring. Det er avgjørende at de gode lærerne forblir i klasserommet. Derfor er det nødvendig å etablere flere karriereveier for lærere i skolen. Trondheim kommunes politiske ledelse har ikke vært aktiv for å ta del i utviklingsprosjekter som er igangsatt nasjonalt, eksempelvis forslaget om lærerspesialister. Trondheim kommune bes gå i aktiv dialog med og søke Kunnskapsdepartementet om å få gjennomføre forsøk hvor ulike karriereveier testes ut.

Teach First

Høyre vil innføre Teach First, et traineeprogram hvor dyktige kandidater fra andre utdanninger får prøve ut læreryrket. Skolene som har Teach First-kandidater knytter bånd til nærings- og samfunnsliv, og nye yrkesgrupper får innsikt i skolesektorens utfordringer. Teach First-ordningen vil også gi økt læringsutbytte ved at medarbeidere med spisskompetanse i et fag bidrar i undervisningen. Teach First ordningen er særlig aktuell for realfag, og Høyre foreslår at dette innføres for matematikk og naturfag på 2-4 ungdomsskoler.

Bedre overgangen mellom skole og barnehage

Tidlig innsats starter allerede i barnehagen. Der utvikler barn både språk og vennskap. Når barn skal begynne på skolen er det viktig at skolene er kjent med hvilke erfaringer barna har med seg for at de skal få en god start på skolegangen. Det er varslet at det vil

innføres en plikt til samarbeid mellom barnehage og skole. Høyre ber rådmannen komme tilbake til bystyret med en sak som beskriver hvordan overgangen mellom barnehage og skole ivaretas og fremme forslag til forbedringer.

<i>Høyres forslag til endringer:</i>	2018	2019
Digital helsesøster	2,0	2,5
Ungt entreprenørskap	0,2	0,2
Skolemiljøagenter	1,0	1,0
Lærerspesialister	0,5	1,25
Sum	3,7	4,95

2.3 Kultur, idrett og friluftsliv

Et mangfoldig og rikt kulturliv er uvurderlige kvaliteter. Høyre vil stimulere til et variert kulturliv og legge vekt på kulturlivets uavhengighet. Frivillighet, sosiale entreprenører og et sterkt sivilsamfunn er en bærebjelke i samfunnet. Idretten må sikres tilstrekkelige investeringer i nye anlegg i takt med byutviklingen.

Høyre mener den store utbyggingen av Trondheim Spektrum vil svekke idrettens plass i de kommunale budsjettene ved at breddeidretten må bidra til å finansiere et stort og kostbart anlegg med dårlige løsninger for trafikk, beredskap og miljø. Kommunens utgifter til leie av hall til breddeidretten vil bli fordoblet, mens antall hallflater kun øker fra 8,5 til 11 flater. Kommunale leieutgifter vil bli bundet opp i et langsiktig perspektiv i et anlegg som i stor grad er dimensjonert etter kommersielle behov.

Tillertomta: 0,75 mill kr

Leieavtalen med Statens vegvesen utløper i 2019, og Tillertomta blir da frigjort. Høyre mener det haster med å komme i gang med en mulighetsstudie for tomta, og ber rådmannen involvere idretten i arbeidet med mulighetsstudien for å få frem ideer og behov. Beløpet som settes av tilsvarende kommunens inntekt gjennom ett års utleie av tomta.

Kulturskole: 3 mill kr

Høyre ønsker å styrke kulturskolen ut over den ekstra millionen som rådmannen legger inn. Trondheim kommunale kulturskole har lange ventelister. Høyre mener kommunen må utvide samarbeidet med de private kulturskolene, og dermed bidra til at flere barn og unge kan få et tilbud. Høyre vil styrke innsatsen i kulturskolen med to millioner kroner.

Makerlærer Vitensenteret: 0,25 mill kr

Høyre mener rådmannens forslag til budsjett ikke følger opp satsingen som er nødvendig for å trappe opp slik at Vitensenteret kan ha en makerlærer i halv stilling. Dette er nødvendig for å sikre kontinuitet i utviklingsarbeidet og undervisningstid. En makerlærer så sees som en del av kommunens realfagstrategi Utforsker i dag - utvikler i morgen, der bruk av Trigger maker space inngår.

Jødisk kulturfestival: 0,1 mill kr

Jødisk kulturfestival er blitt et verdifullt arrangement som synliggjør det jødiske miljøet i Trondheim, både historisk og i nåtid, og er et bidrag til en mer mangfoldig og åpen by. Høyre vil styrke dette arbeidet. Det er ikke minst viktig sett i lys av tendenser til økende antisemittisme.

Kultur i Midtbyen: 0,2 mill kr

Endringer i trafikkmønster og restriksjoner knyttet til bilkjøring i byen kan gi utfordringer for handelen i Midtbyen. Handel i Midtbyen er grunnlag for mange andre aktiviteter og tilbud som skaper liv i byen. Høyre mener kommunen bør bidra aktivt gjennom positive tiltak som gjør Midtbyen attraktiv og styrker Midtbyen som arena for kulturopplevelser, eksempelvis arrangement som Kulturnatt. Dette er ekstra viktig når det gjennomføres endringer som kan oppfattes som at de påvirker tilgjengeligheten til Midtbyen. Budsjettposten kanaliseres gjennom Midtbyen Management

Skytehall i Granåsen

En ny skytehall i Granåsen kan gi skyttersporten i regionen et løft. Det er viktig at det i tilknytning til en ny skytearena sikres tilstrekkelig kapasitet for oppbevaring av våpen. Høyre ber rådmannen gå i dialog med Det Frivillige Skyttervesen og Norges Idrettsforbund om samarbeid og medfinansiering av dette.

Utstyr til kommunale idrettsanlegg: 0,2 mill kr (investering)

Forholdsvis små midler til fornyelse av utstyr ved de kommunale idrettsanleggene kan gi store muligheter i eksisterende anlegg. Høyre ønsker å dekke opp etterslep på denne posten, som fordeles gjennom Idrettsrådet. Beløpet dekkes over investeringsbudsjettet.

Turstier og badeplasser: 2 mill kr (investering)

Friluftspanen som bystyret har vedtatt inneholder en rekke gode folkehelseiltak. Tilrettelegging for friluftslivet når mange og er en billig måte å oppmuntre flere til å bruke marka og andre flotte turmuligheter i nærmiljøet. Høyre setter av 2 millioner kroner ekstra til investeringer i 2018, dette dekkes over investeringsbudsjettet.

Kirkelig dialogsenter

Høyre mener Trondheim kommune bør være støttende i arbeidet med å etablere et kirkelig dialogsenter i Trondheim, etter mønster fra de andre store byene.

	2018	2019
<i>Høyres forslag til endringer</i>		
Mulighetsstudie Tillertomta	0,75	0
Kulturskole	3,0	3,0
Vitensenteret, makerlærer	0,25	0,25
Jødisk kulturfestival	0,1	0,1
Kulturtiltak Midtbyen	0,2	0,2
Sum	4,3	3,55

2.4 Næringsliv og byutvikling

Et næringsliv i vekst gir jobber og inntekter som sikrer velferden. Kommunen skal bidra til gode rammevilkår og tilrettelegging slik at det investeres og skapes jobber og verdier i Trondheim. God infrastruktur må prioriteres. Rask og presis saksbehandling er en forutsetning.

Trondheims posisjon som teknologi- og universitetsby gir et godt grunnlag for å skape nye arbeidsplasser gjennom gründerskap og innovasjon i eksisterende bedrifter.

Det er svært uheldig at mangel på skolekapasitet bremser byutviklingen og skaper uforutsigbarhet i utbyggingsprosjekter. Det er derfor viktig at kommunen sørger for god fremdrift på de planlagte skoleinvesteringene og fremskynder prosjekter der det er mulig.

Byutvikling og bygging av moderne, klima- og miljøvennlige bydeler vil bli en viktig sak i årene fremover. Byveksten vil skje både utover og innover. Potensialet for fortetting er fremdeles stort, og her må kommunen bidra til å sikre fremdrift på større prosjekter. Omformingen av havneområdene krever at Trondheim kommune, både som reguleringsmyndighet og som største eier i Trondheim Havn, tar en aktiv pådriverrolle.

Fjordbyplan: 1 mill kr

Omformingen av havneområdene gjør det mulig å bygge fjordbyen Trondheim. Vi har muligheten til å utvikle en miljø- og klimavennlig bydel, blant annet gjennom transport- og energiløsninger. Utviklingen av en moderne og urban bydel må ivareta kultur og historie knyttet til fjorden og maritim virksomhet. En fjordbyplan som omfatter området fra Ilsvika til Ladehammeren skal ivareta og sikre den urbane byens kontakt med og bruk av fjorden.

Oppfølging av gründerstrategi: 1 mill kr

Trondheim kommune må være en aktiv partner og stille opp når det trengs for å sikre målene i gründerplanen. Et sentralt virkemiddel er å fortsette arbeidet med å koble gründere til kommunale innkjøp og kommunal tjenesteproduksjon, for eksempel gjennom arbeidet med å tilgjengeliggjøre kommunale datasett for bedrifter. Et annet er å

bistå gründere i arbeidet med å skaffe industrielle og offentlige forsknings- og utviklingskontrakter via Innovasjon Norge.

Grønne tak

Erfaringer fra en rekke byer viser at bruk av grønne tak har en gunstig klima- og miljøeffekt og fremmer det biologiske mangfoldet. Høyre ber rådmannen utrede hvordan og i hvilken utstrekning grønne tak kan innføres på nybygg i Trondheim.

<i>Høyres forslag til endringer:</i>	2018	2019
Fjordbyplan	1,0	1,0
Oppfølging av gründerstrategi	1,0	1,0
Sum	2,0	2,0

2.5 Andre satsinger

Mange av utfordringene vi står overfor lar seg ikke løse av kommunen eller innenfor kommunale virksomheter. Høyre mener kommunen må oppmuntre til nye og utradisjonelle løsninger og bidra som en aktiv partner i samarbeid men frivillige, ideelle og ulike private organisasjoner. En rekke viktige tiltak, som avlastet kommunen og skaper tilbud kommunen ikke kan skaffe, faller mellom flere stoler når det gjelder finansiering. Høyre mener kommunen i det lange løp vil tjene på å bidra til at slike tilbud kan utvikles. Det skaper også mangfold og innovasjon, og dermed bedre løsninger.

Sosiale entreprenører: 1 mill kr

Sosiale entreprenører i skjæringspunktet mellom offentlig sektor, ideelle organisasjoner og næringsliv kan bidra til gode løsninger som gir både økonomisk og sosial effekt. Sosiale entreprenører kan bidra til å løse oppgaver som faller utenfor kommunens direkte ansvar, men som likevel har stor innvirkning på kommunens økonomi og tjenester. Et eksempel på slike aktører er Hogst AS og Ungt Entreprenørskap.

Høyre mener Trondheim kommune bør søke samarbeid med sosiale entreprenører for å finne nye løsninger på ulike velferdsutfordringer. Kommunen må være en pådriver for å finne nye finansieringsmodeller for utfordringer som ligger innenfor både kommunalt og statlig ansvar, blant annet knyttet til eldreomsorg, rusomsorg, barne- og familietjenesten, m.v., gjennom samarbeid med NAV, kriminalomsorgen, frivillige og ideelle organisasjoner og sosiale entreprenører. Slik kan Trondheim kommune bli en foregangskommune der vi tar i bruk nye samarbeidsmodeller for å løse sammensatte oppgaver. Budsjettposten settes av for å prøve ut dette og for å legge til rette for at sosiale entreprenører enkelt kan forholde seg til Trondheim kommune.

Kirkens bymisjon - Søster til søster: 0,5 mill kr

Kirkens bymisjons prosjekt Søster til søster er et unikt prosjekt for å stanse og forebygge vold i innvandremiljøer. Det gir også verdifulle resultater i form av integrering. Høyre mener Trondheim kommune bør bidra til at prosjektet videreføres og videreutvikles, og foreslår derfor at kommunen støtter prosjektet økonomisk i 2018 og 2019.

<i>Høyres forslag til endringer:</i>	2018	2019
Sosiale entreprenører	1,0	1,0
Kirkens bymisjon	0,5	0,5
Sum	1,5	1,5

3. Eiendomsskatt

Eiendomsskatten er igjen foreslått økt, fra et allerede høyt nivå. Høyre mener skatteøkningene må dempes, og foreslår å videreføre skatten på 2017-nivå.

4. Økte utgifter og inntekter, driftsbudsjettet

4.1 Økte utgifter drift

	2018	2019
Oppfølging eldreplan	23,0	33,0
Rusomsorg (inkl. kokk på Gryta)	2,0	2,0
Hjemmebasert omsorg	2,0	3,0
Legedekning/ sykehjemslegevakt	2,0	3,0
Vistamar, redusert egenandel	0,6	0
Tilbud til unge demente	0,5	0,5
Digital helsesøster, skolehelsetj.	2,0	2,5
Skolemiljøagenter	1,0	1,0
Ungt entreprenørskap	0,2	0,2
Lærerspesialister	0,5	1,25

Mulighetsstudie Tillertomta	0,75	0
Kulturskole	3,0	3,0
Vitensenteret, makerlærer	0,25	0,25
Jødisk kulturfestival	0,1	0,1
Kultur i Midtbyen	0,2	0,2
Fjordbyplan	1,0	1,0
Oppfølging gründerstrategi	1,0	1,0
Sosiale entreprenører	1,0	1,0
Kirkens bymisjon, Søster til søster	0,5	0,5
Eiendomsskatt, ikke økning	29,0	40,0
Ekstraordinær nedbetaling av lån	4,0	4,5
Avsetning investeringer i skolebygg	15,0	0
Sum	99,6	98,0

4.2 Lavere utgifter drift

	2018	2019
Konkurransesutsetting	20,0	20,0
Ansettelseskontroll	8,1	12,5
Heltidsprosjektet	10,0	15,0
Lavere sykefravær	8,0	15,0
Økt utbytte kommunale selskaper	10,5	10,5
Sosialhjelp	3,0	5,0
Økt effektivisering med 0,2 %	4,0	4,0
Reserve, statsbudsjettet	10,0	0
Reduserte kapitalkostnader	5,0	10,0
Mindre overført fra driftsbudsjettet	15,0	0
Skatteoppkreving effektivisering	2,0	2,0
Klimaplanen, kommunikasjon	2,0	2,0

Driftsutgifter komm. boliger	1,0	1,0
Eiendomstjenester	1,0	1,0
Sum	99,6	98,0

Konkurranseutsetting

Erfaringer fra andre kommuner viser at det ligger et betydelig potensial for innsparing i konkurranseutsetting. Bedre tjenester til lavere pris gjennom økt bruk av anbud/konkurransen om oppdrag betinger at kommunen har god kompetanse til å administrere slike innkjøp. Innsparingen er derfor forsiktig kalkulert.

Ansettelseskontroll

Dette innebærer at det holdes tilbake stillingsressurser slik at ikke alle som slutter erstattes av nye ansettelser. Total turnover er på omkring 1150 i året. Forslaget innebærer at under 20 stillinger ikke erstattes.

Heltidsprosjektet

Heltidsprosjektet fremstår som et lite effektivt tiltak for å bedre kvaliteten og redusere bruken av deltid i helse- og omsorgssektoren. På fire år er det brukt nærmere 90 millioner kroner til prosjektet. Resultatene står ikke i forhold til innsatsen. Prosjektet bør derfor avvikles.

Lavere sykefravær

Det er gjennom flere år gjort for dårlig og for lite målrettet arbeid for å få ned sykefraværet. Resultatet er et vedvarende høyt sykefravær. Store variasjoner fra enhet til enhet viser at høyt eller lavt sykefravær ikke nødvendigvis er en direkte følge av bemanning eller ressursinnsats. Det er knyttet store forventninger til at ansettelse av avdelingsledere og fagledere skal bidra til tettere oppfølging og forebygging av sykefravær.

Økt utbytte kommunale selskaper

Trondheim kino AS hadde i 2016 et årsresultat på 9,5 millioner kroner, har en høy egenkapital og lav risikoprofil. Kinoen driver på kommersielle vilkår. Det er riktig at kommunen får et utbytte som står i forhold til kapitalen. Utbyttet økes med 3 millioner kroner. Trondheim parkering har også evne til et større utbytte, det økes med 1 million kroner. Tilsvarende gjelder Leüthenhaven AS, utbyttet økes med 0,5 millioner kroner. Retura TRV AS har god soliditet, god drift og liten økning i utbyttet over flere år. Utbyttet økes med 6 millioner kroner.

Sosialhjelp

Innføringen av aktivitetsplikt, etter påtrykk fra Høyre, fører nå til en nedgang i utbetalingene til unge sosialhjelpsmottakere. Nedgangen vil fortsette til neste år. Høyre mener aktivitetsplikten bør utvides til å gjelde alle i arbeidsfør alder.

Økt effektivisering

Staten legger til grunn en generell innsparing på 0,5% i sine budsjetter for å skape handlingsrom. Trondheim kommune bør gjøre det samme. Helse og velferd og oppvekst skjermes.

Reserve

Rådmannen har satt av en reserve på 20 millioner kroner for å møte usikkerhet i forbindelse med statsbudsjettet. Deler av reserven er brukt til saldering etter statsbudsjettet. De frie inntektene blir 10 millioner kroner lavere enn rådmannen har lagt til grunn i sitt forslag. Øvrige 10 millioner kroner disponeres.

Reduserte kapitalkostnader

Trondheim kommune sitter på eiendommer og bygninger det ikke er behov for å ha i kommunalt eie. Høyre vil gjennomgå kommunens eiendommer med sikte på salg. Salgsgevinst benyttes til å styrke kommunens egenkapitalfinansiering og dermed avlaste driftsbudsjettet.

Høyre ønsker å ta i bruk nye virkemidler for investeringer (som for eksempel OPS og samspillkontrakter), og ber i tillegg rådmannen gjennomgå samtlige investeringsprosjekter med sikte på å redusere kostnadene.

Kommunen skal være en aktiv forvalter av eiendom. Eiendommer kommunen ikke trenger til egen tjenesteproduksjon i overskuelig fremtid bør selges. Det bør også vurderes i større grad å leie eiendom der dette gir kommunen større fleksibilitet og reduserer økonomiske bindinger i form av lånegjeld. Det forutsettes at det selges eiendom for ca. 70 millioner kroner i året i 2018 og 2019.

Mindre overført fra driftsbudsjett

De seneste årene er planlagte investeringer ikke gjennomført i henhold til vedtatt investeringsbudsjett. Det er til dels store avvik mellom planlagte investeringer og det kommunen har kapasitet til å gjennomføre. Når investeringene ikke gjennomføres blir også belastningen på driftsbudsjettet lavere. Basert på disse erfaringene er det grunnlag for å kalkulere sparte driftsutgifter i 2018 til 15 millioner kroner.

Skatteoppkreveren effektivisering

Skattedirektoratets rapport om skatteoppkreverfunksjonen viser at det er et betydelig innsparingspotensial ved statlig overtakelse. En del av dette er mulig å spare inn også ved kommunal drift gjennom effektivisering.

Klimaplanen kommunikasjon

Dette beløpet omdisponeres.

Lavere driftsutgifter kommunale boliger

Økt salg av kommunale boliger gir lavere driftsutgifter for kommunen, anslått innsparing er ca. 1 mill kr.

Eiendomstjenester

Det forutsettes at økt salg av kommunale eiendommer også gir lavere utgifter til drift, forvaltning og vedlikehold.

5. Investeringer

Veipakke: 15 mill kr

Høyre mener det er beklagelig at Hovedplan vei, som skulle vært fremlagt i 2017, ennå ikke foreligger. For å opprettholde veikapitalen må det hvert år reasfalteres ca. 20 km vei. Rådmannens budsjettforslag legger opp til kun 9 km, og dermed forringes veikapitalen. En del kommunale grusveier er i dårlig forfatning, noe som krever store beløp i form av høvling og grusing i teleløsningen. I tillegg mangler flere veistrekninger bæreevne for tunge kjøretøyer, inkludert busser.

Høyre setter av 15 millioner kroner til veiinvesteringer for å begrense dette etterslepet.

Investeringer i skolebygg: 15 mill kr

Mangel på skolekapasitet i flere bydeler er blitt en begrensning for ønsket boligbygging og byutvikling. Det skaper uforutsigbarhet i utbyggingssaker og overfylte skoler som belaster barns skolehverdag. Det er viktig at kommunen har budsjettmessig dekning til å sette i gang tiltak raskt dersom det viser seg mulig å fremskynde noen av prosjektene som ligger inne i økonomiplanen. Høyre vil derfor sette av 20 millioner kroner til en reserve som kan disponeres til slike investeringer.

Utstyr til kommunale idrettsanlegg: 0,2 mill kr

Forholdsvis små midler til fornyelse av utstyr ved de kommunale idrettsanleggene kan gi store muligheter i eksisterende anlegg. Høyre ønsker å dekke opp etterslep på denne posten, som fordeles gjennom Idrettsrådet.

Turstier og badeplasser: 2 mill kr

Friluftsplenen som bystyret har vedtatt inneholder en rekke gode folkehelseiltak. Tilrettelegging for friluftslivet når mange og er en billig måte å oppmuntre flere til å bruke marka og andre flotte turmuligheter i nærmiljøet. Høyre setter av 2 millioner kroner ekstra til investeringer i 2018.

5.1 Økte investeringer

	2018
Veipakke	15,0
Utstyr kommunale idrettsanlegg	0,2
Oppfølging av friluftspan	2,0
Avsetning til skoleinvesteringer	15,0
Ekstra nedbetaling av lån	51,8
Sum	84,0

Trondheim Spektrum

Høyre mener utbyggingen av Trondheim Spektrum på Nidarø skjer i et område som er uegnet for et så stort anlegg. Utbyggingen vil påføre Trondheim kommune kostnader og risiko som vi ikke har full oversikt over. Utbyggingen øker antall hallflater fra 8,5 til 11, men doubler kommunens leieutgifter fra 14 til 28 millioner kroner i året. Rådmannen foreslår at det settes av 39 millioner kroner til grøntstruktur, som i realiteten er trailervei i tilknytning til anlegget. Høyre mener kommunen ikke bør finansiere denne.

Salg av kommunale boliger

Nærmere 150 kommunale boliger står tomme. Høyre vil doble salget av kommunale boliger i 2018, fra 25 til 50. Dette gir en merinntekt på 45 millioner kroner. I tillegg sparer kommunen ca. 1 million kroner i drift.

Salg av annen eiendom

Kommunen skal være en aktiv forvalter av eiendom. Eiendommer kommunen ikke trenger til egen tjenesteproduksjon i overskuelig fremtid bør selges. Det bør også vurderes i større grad å leie eiendom der dette gir kommunen større fleksibilitet og reduserer økonomiske bindinger i form av lånegjeld. Det forutsettes at det selges eiendom for ca. 70 millioner kroner i året i 2018 og 2019. Inntektene fra salg brukes til å nedbetale lån.

5.2 Reduserte investeringer/ økte inntekter

	2018
“Grøntstruktur”/ trailervei Nidarø	39,0
Salg av kommunale utleieboliger	45,0
Sum	84,0

6. Budsjettvedtak

Forslag til vedtak:

Skattevedtak 2018

For inntekts- og formuesskatt skal høyeste tillatte skattesats legges til grunn.

Eiendomsskatt utskrives med kroner 5,75 for hver kroner 1 000 av takstverdien på eiendommer. Alle godkjente boligenheter for eiendomsskatt gis et bunnfradrag på kroner 500 000.

Budsjettvedtak 2018

Rådmannens forslag til budsjettvedtak fremlagt 18.09.17 med endringer som spesifisert i tilleggsinnstilling 26.10.17 vedtas med de endringer som følger av dette budsjettforslaget fra Høyre.

Handlings- og økonomiplan 2018-2021

Bystyret gir sin tilslutning til rådmannens forslag til økonomiplan 2017-2020 med de endringer som følger av dette budsjettforslaget fra Høyre.

7. Verbale forslag

1. *Sosiale entreprenører*

Trondheim kommune vil søke samarbeid med sosiale entreprenører for å finne nye løsninger på ulike velferdsutfordringer. Kommunen må være en pådriver for å finne nye finansieringsmodeller for utfordringer som faller utenfor/ mellom kommunalt og statlig ansvar, blant annet knyttet til eldreomsorg, rusomsorg, barne- og familietjenesten, m.v., gjennom samarbeid med NAV, kriminalomsorgen, frivillige og ideelle organisasjoner og sosiale entreprenører. Slik kan Trondheim kommune bli en foregangskommune der vi tar i bruk innovative innkjøp og nye samarbeidsmodeller for å løse sammensatte oppgaver.

2. *Beredskap og samfunnssikkerhet*

Diskusjonen om terrorsikring av områder med store folkeansamlinger har fått ny aktualitet. Bystyret mener hensynet til samfunnssikkerhet og beredskap må prioriteres. Rådmannen skal i 2018 legge frem en ny ROS-analyse for Trondheim. Bystyret ber om at det i den forbindelse også utarbeides en beredskapsplan/ handlingsplan som synliggjør ressursbehov og -innsats på området.

3. *Prioritering av lavterskeltilbud i rusomsorgen*

I forbindelse med den varslede gjennomgangen av tilbudene innen rusomsorgen, skal lavterskeltilbudene prioriteres.

4. *Fritt brukervalg*

De som mottar tjenester i hjemmet må selv få innflytelse over hvem som utfører dem. Det innføres fritt brukervalg innenfor hjemmetjenesten. Bystyret ber rådmannen fremme en sak hvor det redegjøres for hvordan fritt brukervalg kan organiseres i Trondheim kommune. Saken legges frem til behandling i første halvdel av 2018.

5. *Private bofellesskap*

Kommunen må legge til rette for større innslag av private omsorgsboliger og bofellesskap. Kommunen må tilby samarbeid med private, blant annet med tanke på å identifisere egnede tomter.

6. *Bedre overgangen mellom skole og barnehage*

Samarbeid mellom barnehage og skole er viktig for å sikre at alle skal få en god start på skolegangen. Bystyret ber rådmannen komme tilbake med en sak som beskriver hvordan overgangen mellom barnehage og skole ivaretas, og fremme forslag til forbedringer.

7. *Studenthelsetjeneste*

Den ekstra satsingen som er gjennomført for studenthelsetjenesten må videreføres, Trondheim kommune ønsker et langsiktig samarbeid omkring dette.

8. *Sommerskole*

Erfaringene fra science camp i forbindelse med Starmus-festivalen er svært gode, og tilbudene ble raskt fulltegnet. Frivillig sommerskole i ulike varianter viser seg som et populært tiltak i flere byer. Elever i Trondheim bør få tilsvarende tilbud på permanent basis. Sommerskole er mulig å realisere som et samarbeid mellom kommunen, skoler og utdanningsinstitusjoner i byen og frivillige. Bystyret ønsker å innføre sommerskole i Trondheim, og ber rådmannen følge opp. Rådmannen bes se til andre byer for å kartlegge hvilke sommerskoletilbud som fungerer best, herunder målt etter faglig påfyll, deltakelse og lignende.

9. *Karriereveier*

Gode lærere er avgjørende for barns mestring og læring. Det er avgjørende at de gode lærerne forblir i klasserommet. Derfor er det nødvendig å etablere flere karriereveier for lærere i skolen. Trondheim kommune og dens politiske ledelse har ikke vært aktive for å ta del i de utviklingsprosjekt som er igangsatt nasjonalt, herunder forslaget med lærerspesialister. Trondheim kommune bes gå i aktiv dialog med og søker Kunnskapsdepartementet om å få gjennomført forsøk hvor ulike karriereveier testes ut.

10. *Teach First*

Bystyret vil innføre Teach First, et traineeprogram hvor dyktige kandidater fra andre utdanninger får prøve ut læreryrket. Skolene som har Teach First-kandidater knytter bånd til nærings- og samfunnsliv, og nye yrkesgrupper får innsikt i skolesektorens utfordringer. Teach First-ordningen vil også gi økt læringsutbytte ved at medarbeidere med spisskompetanse i et fag bidrar i undervisningen. Teach First ordningen er særlig aktuell for realfag, og innføres for matematikk og naturfag på 2-4 ungdomsskoler.

11. *Grønne tak*

Erfaringer fra en rekke byer viser at bruk av grønne tak har en gunstig klima- og miljøeffekt og fremmer det biologiske mangfoldet. Bystyret ber rådmannen utrede hvordan og i hvilken utstrekning grønne tak kan innføres på nybygg i Trondheim.

12. *LEAN og verktøy for å finne tidstyver*

Mange kommuner har gode erfaringer med å ta i bruk LEAN og Tidstyv-prosjekter som redskap for å kunne prioritere fellesskapets midler best mulig. Bystyret ber rådmannen sette i gang et Tidstyv-prosjekt i Trondheim, samt å innføre LEAN eller tilsvarende arbeidsverktøy for å skape en kultur for kontinuerlig forbedring i kommunen.

13. *Mest mulig av ressursene ut til brukerne*

Bystyret mener at ressursene i hovedsak skal brukes ute i enhetene, og at det er rom for en mer effektiv drift av den sentrale delen av administrasjonen. Det skal derfor gjennomføres en gjennomgang med sikte på å redusere administrative stillinger samt unødvendig konsulentbruk. En del av de ressursene som frigjøres skal etter hvert vris over til mer tjenesteytende stillinger. Bystyret forventer tilbakemelding på dette i forbindelse med neste års budsjett.

14. Aktivitetsplikt for sosialhjelpsmottakere

Bruk av aktivitetsplikt for unge sosialhjelpsmottakere viser seg å gi resultater. Hensikten med aktivitetsplikten er at flere kan komme i arbeid og bli selvhjulpne. Bystyret ber om at ordningen utvides til å gjelde alle sosialhjelpsmottakere i arbeidsdyktig alder.

15. Digitalt budsjett

Bystyret mener rådmannens forslag til budsjett, økonomi- og handlingsplan, samlet over 400 sider med tekst og tabeller, fremstår som lite oversiktlig og er dårlig egnet som saksunderlag for folkevalgte. Dersom budsjettet i tillegg kun skal gjøres tilgjengelig digitalt, krever det en bedre kvalitet på materialet, blant annet for å synliggjøre mål og resultater, konsekvenser av og handlingsrom i forslaget, og for å gjøre det enklere og mer oversiktlig. Bystyret ber rådmannen sørge for at neste års budsjettforslag er bedre gjennomarbeidet som beslutningsgrunnlag for bystyret.

16. Skytehall i Granåsen

En ny skytehall i Granåsen kan gi skyttersporten i regionen et løft. Det er viktig at det i tilknytning til en ny skytearena sikres tilstrekkelig kapasitet for oppbevaring av våpen. Høyre ber rådmannen gå i dialog med Det Frivillige Skyttervesen og Norges Idrettsforbund om samarbeid og medfinansiering av dette.

17. Kirkelig dialogsenter

Høyre mener Trondheim kommune bør være støttende til arbeidet med å etablere et kirkelig dialogsenter i Trondheim, etter mønster fra de andre store byene.